

Aan de gemeenteraad van Aa en Hunze

VERZONDEN 21 AUGUSTUS 2026

Onderwerp	:	Informatie netcongestie in relatie tot woningbouw en onderwijshuisvesting	Gieten, 18 augustus 2026					
Zaaknr.	:	-	Behandeld door	:	H. Koning	Uw brief van	:	
Bijlagen	:	-	Telefoonnummer	:	+31592482363	Uw kenmerk	:	-

Geachte raadsleden,

Met deze brief informeren wij u over de landelijke ontwikkelingen rondom netcongestie en de gevolgen hiervan voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten in onze gemeente. De verduurzaming van de gebouwde omgeving, industrie en mobiliteit en de opwek van wind- en zonne-energie leiden ertoe dat er te weinig transportcapaciteit is om de elektriciteit te verplaatsen (netcongestie). Dit zorgt onder andere voor vertraging bij het bouwen van bijvoorbeeld woningen en onderwijshuisvesting, omdat de gebouwen niet altijd tijdig aangesloten kunnen worden op het elektriciteitsnetwerk.

Om deze situatie te verbeteren heeft de Autoriteit Consument en Markt (ACM) bepaald dat per 1 juli 2026 een nieuw landelijk prioriteringskader is ingevoerd.

Het prioriteringskader is gericht op het verdelen van schaarste (maatschappelijk prioriteren). Er zijn drie categorieën benoemd die voorrang krijgen bij het verdelen van transportcapaciteit.

1 Congestieverzachters

Projecten die aantoonbaar ruimte op het elektriciteitsnet creëren

2 Veiligheid

Politie, brandweer, defensie, ziekenhuizen

3 Basisbehoeften

Maatschappelijke voorzieningen waaronder woningbouw, onderwijs, warmtevoorzieningen

Vervolgens worden de aanvragen die buiten deze categorieën vallen, op volgorde van aanvragen behandeld.

Voor het aanleveren en verwerken van deze aanvragen ten behoeve van woningbouw en onderwijshuisvesting is de werkwijze 'eerder aanvragen' afgesproken. Eenmalig worden deze aanvragen gecoördineerd ingediend. Als gemeente hebben we een formele rol bij het eerder aanvragen van transportcapaciteit voor woningbouw en onderwijs.

Wat betekent dit voor Aa en Hunze

Binnen deze landelijke werkwijze ligt de verantwoordelijkheid voor het opstellen van een prioriteitenlijst van woningbouw- en onderwijsprojecten die naar verwachting binnen tien jaar worden gerealiseerd, bij de gemeente. Op basis van deze lijst kunnen namens initiatiefnemers aanvragen voor reservering- en prioritering van transportcapaciteit worden ingediend bij de netbeheerder. Ook de aanvragen voor ontwikkelingen van de gemeente worden op de lijst gerangschikt. De uiteindelijke beoordeling en toekenning van transportcapaciteit blijft de verantwoordelijkheid van de netbeheerder.

Beleidsregels 'Aanvraag prioriteit transportcapaciteit'

Om deze taak op een juridisch houdbare en gelijke wijze uit te voeren, heeft het college de beleidsregels 'Aanvraag prioriteit transportcapaciteit' vastgesteld. In deze beleidsregels, gebaseerd op modelregels vanuit de VNG, is vastgelegd hoe projecten worden beoordeeld, welke informatie initiatiefnemers moeten aanleveren en op welke manier de rangorde tot stand komt. Hiermee wordt geborgd dat alle initiatiefnemers op dezelfde wijze worden behandeld en dat de gemeente haar rol binnen het landelijke proces op een transparante manier invult.

In de uitvoering wordt een aanmeldformulier beschikbaar gesteld waarmee initiatiefnemers hun projecten kunnen registreren. Na afloop van de aanmeldperiode stelt de gemeente de prioriteitenlijst op. De lijst wordt vooraf gepubliceerd zodat initiatiefnemers feitelijke onjuistheden kunnen melden en bedenkingen kenbaar kunnen maken.

Het proces na 23 oktober 2026

Stapsgewijs worden de aanvragen van de lijst in de periode tussen 1 en 23 oktober aangemeld bij de netbeheerders. In de periode tussen 24 oktober en 31 december 2026 worden de volgende stappen gezet:

- De netbeheerders behandelen de aanvragen én doen onderzoek naar de beschikbare capaciteit
- Zodat de prioritaire partijen (indien voldoende beschikbaar) voorzien kunnen worden van capaciteit
- Na 23 oktober kunnen niet prioritaire partijen een aanvraag doen. Deze aanvragen worden achteraan de wachtrij geplaatst
- Vanaf 1 januari 2027 wordt eventueel resterende capaciteit verdeeld onder alle partijen
- Nieuw vrijkomende capaciteit wordt na 1 januari 2027 verdeeld volgens het nieuwe prioriteringskader

Afsluitend

Met het vaststellen van de beleidsregels en het opstellen van een prioriteitenlijst geven we uitvoering aan onze nieuwe rol binnen het landelijke proces 'Eerder aanvragen'. Het is belangrijk te benadrukken dat het vaststellen van de beleidsregels en de prioriteitenlijst geen garantie biedt dat transportcapaciteit daadwerkelijk beschikbaar komt. De gemeente heeft een inspanningsverplichting richting initiatiefnemers, maar de uiteindelijke beslissing ligt volledig bij de netbeheerder.

Met vriendelijke groet,

Het college van de gemeente Aa en Hunze,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'R.L.H. Schoonderbeek'.

de heer R.L.H. Schoonderbeek
secretaris

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'A.W. Hiemstra'.

de heer A.W. Hiemstra
burgemeester